

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE

DEPARTMENT OF MONUMENT CARE

REVITALIZACE TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ

REVITALIZATION OF TECHNICAL MUSEUM BRNO

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Kristýna Sirová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.

BRNO 2017

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0075/2016
Ústav: Ústav památkové péče
Studentka: **Bc. Kristýna Sirová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.**
Akademický rok: 2016/17

Název diplomové práce:

Revitalizace Technického muzea v Brně

Zadání diplomové práce:

Diplomová práce se bude zabývat revitalizací areálu Technického muzea, stávajícího objektu, exteriérových ploch a novým využitím uvolněného rozsáhlého halového objektu, který by v budoucnu mohl přijmout expozici a depozit městské hromadné dopravy a rozšířit tak nabídku expozic.

Město Brno, centrum průmyslového dědictví, si zaslouží zvýšenou pozornost technické historii. Lokalita muzea má obrovský potenciál. Nachází se v kontaktu školských staveb, vysokoškolského kampusu, kolejí a vědeckého parku. V tomto kontextu technického progresu muzeum mělo nabízet i prezentaci kulturního dědictví, vynálezů, a to pro návštěvníka odborníka i laickou veřejnost

Pro školství pak prostory pro workshopy a neformální vzdělávání. Areál by měl přijmout i zábavné a relaxační funkce. Inspirací mohou být úspěšná zahraniční muzea.

Rozsah grafických prací:

1. Výřez z ÚPI města Brna – lokalita muzea a její kontext
2. Filosofie návrhu
3. Situace řešeného území, stávající stav a návrh, nové osy, návaznosti v kontextu 1:2000
4. Situace areálu TM s vyznačením funkcí v areálu a jejich vztahů 1:500
5. Půdorysy, řezy, pohledy konvertovaných i nových objektů 1:200
6. Tabele zpracování funkční nabídky
7. Vizualizace
8. Model

Seznam literatury:

Ristrutturazioni, Nuovi usi per Vecchi Edifici, tecniche nuove ISBN88 7081 673 7

Brno, významné centrum československého průmyslu, Grafia 1969

Architecture historique et projets contemporains, La reprise des monuments, le Moniteur ISBN 2-28-19198-2

2003 Vestige of industry VCPD , ISBN 80-239-5440-1

Industriální topografie The architecture of Conversion Czech Republic 2005-2015

www.industrialnitopografie.cz

www.industrialnistopy.cz

RECONVERSION/CREATION, Nouveaux enjeux, Technique et Architecture 381

Termín zadání diplomové práce: 20.2.2017

Termín odevzdání diplomové práce: 15.5.2017

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Kristýna Sirová
student(ka)

prof. Ing. arch. Helena Zemánková,
CSc.
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Josef Hrabec, CSc.
vedoucí ústavu

V Brně dne 20.2.2017

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

Projekt se zabývá využitím areálu v Králově poli. Za technickým muzeem se rozkládá plocha o bezmála 4ha. Dnes je toto území katastrálně rozděleno na více částí patřících různým vlastníkům. Provizorní dřevostavby, tzv. likusáky, které zde provizorně stojí už 20 let a železobetonová prefabrikovaná hala jsou pronajímány jako dílny, provozovny nebo sklady. Muzeum jedná o výkupu a sjednocení těchto pozemků. Jde však o dlouhodobé a složité jednání bez jistého výsledku. Projekt tak představuje jednu z možností teoretického využití areálu technickým muzeem.

Stávající budova technického muzea není primárně navržena pro své účely. Původně sloužila jako výrobní laboratorní techniky. Po návratu restitucí sem bylo technické muzeum celkem narychlo přestěhováno. Budova prošla částečnými úpravami, včetně výstavní prosklené přístavby s výrazným vstupem, který v 90. letech provedl architekt Radko Květ. Muzeum však svými sbírkami značně přerůstá kapacitu budovy. Prostorově náročnější exponáty jako jsou tramvaje, autobusy, letadla nebo automobily jsou tak umístěny v depozitářích v různých částech Brna. Tyto exponáty jsou většinou přístupné veřejnosti jen během speciálních akcí, jako je například Noc muzeí. Zmiňovaná plocha by tak mohla posloužit jako rozšíření expozice a zpřístupnění sbírek široké veřejnosti.

V analytické části mé práce jsem se zabývala vývojem a soudobým stavem muzeální expozice. Muzeum prošlo během historie mnoha podobami, od Alexandrijské knihovny - intelektuální a diskuzní platformy, přes kabinety kuriozit - soukromé sbírky zajímavosti a uměleckých kusů zastřešené movitým majitelem, po univerzitní sbírky, sloužící názornější výuce. Tendence 20. století rozvíjejí na vzdělávací funkci. S demokratizací společnosti přišel trend otevřenosti muzejí co nejširší veřejnosti, bez rozdílu věku, pohlaví, společenského postavení nebo vzdělání. Muzea za těmito účely nabízejí nespočet naučných, mezioborových a kulturních programů. Muzeum už není strohým depozitem exponátů, stala se z něj opět společenská platforma. S narůstajícím množstvím muzeí všeho druhu začínají i tyto instituce využívat soudobých marketingových nástrojů k oslovení návštěvníka. Návštěvníka ze kterého se stál zákazník, který je zvyklý na určitý servis a míru pobavení. Zážitek a emoce podporují zapamatovatelnost informace a schopnost ponoření se do problematiky. Škola hrou. S těmito trendy však přichází i hrozba „lunaparkizace“ muzea. Je velmi tenká hranice mezi hrou pro vzdělání a hrou pro hru.

Existuje celá řada studií, převážně sociologických, psychologických a kognitivně behaviorálních, které se zabývají ideálními podmínkami, při kterých je člověk schopen poznávat a přijímat nové znalosti. Většina z nich je velmi přínosná spíše scénografům výstav, architektům samotných muzejí už méně. Muzeum však musí být schopné reagovat na proměnlivost krátkodobých výstav i dlouhodobých expozic.

Muzeum tak dnes kromě výzkumné a konzervační činnosti plní úlohu společensko-kulturního centra. Tento fakt potvrzuje i „naše“ technické muzeum, které se v posledních letech stalo vyhledávaným prostorem pro události pořádané různými organizacemi nebo soukromými firmami. Technické exponáty vytváří atraktivní prostředí pro divadla, koncerty nebo třeba rauty. Muzeum dále doplňuje škálu programu přednáškami, workshopy a tematickými akcemi. Švýcarské Muzeum dopravy v Luzernu běžně ve svých expozicích pořádá předešle vyjmenované aktivity. Svým provozem je perfektně připravena vyhovět jakýmkoli požadavkům.

Areal muzea v Kralove poli se nachází v blízkosti středních a vysokých škol, technologického parku, administrativních celků několika nadnárodních firem ale i bytové zástavby. V místě však chybí místo setkávání a odpočinku, vyhlídka, park.. Park ale nemusí být nutně tvořen stromy a vyhlídka nemusí hledět na vzdálené kopce.

Expozice dopravy tvoří svou velikostí urbanistický komplex založený na osách. Svým velkým měřítkem prezentuje monumentální objekty, tak, jako by se jednalo o sbírku hraček. Hračky jsou však zde v životní velikosti a my se kolem nich můžeme procházet a obdivovat jejich krásu. Návrh počítá s volným (stále ale střeženým a na noc uzavíratelným) veřejným prostorem. Typologie je záměrně minimalistická a variabilní tak, aby byla schopna reagovat na různé požadavky scénografů nebo veřejnosti.